

L a t w e e f c h u A w i s e s.

Mr. 28. Zettortdeenâ Iotâ Juhli 1841.

J a u n a s i n n a.

Wegzu Jahnu wakkars (23. Juhni) ko muhsu semmité no wezzeem laikeem mehds ar preekeem un gawilefchanahm pahrlaist, bija Jilukstes meesta cedfihwotajeem fcho reis pateefigs breefmu- un raudu-wakkars. Jo prett puffs-nakti fchê zehlahs — wehl ne sinn zaur ko? — Bibrenas eelâ ugguns no weenahm mahjahm, kas, jehfchu tuhliht abbeju basnizu swanni atskanneja, un bungas pa eelahm apfahrt eedamas, tohs jaw meegâ gulleadamus istrauzeja un paligâ fafauze, tomehr ar tahdu spehku isplattijahs, ka lihds rihtam septini nammi no abbahm eelas puffedim, no kurreem dirvi ittin jauni un leeli, un tik smukki bija, ka ir leelakai pilfatai ne buhtu par kaunu bijufchi, lihds paschai semmei nodegge. Teem abbejeem kungeem, kam schahs abbas labbakas mahjas peederreja, no kurreem weens irr skohlaschung, un kas par nelaimi fchinnî nestundâ paschi nej mahjas ne bija, tadehl arri wiffa winnu manta pelnôs aishgahjusti, un ir teem zitteem leela schahde bijusti. Ja ne buhtu tik dauds laudis paligâ steigufchees, un ja no palizeijas puffes ne buhtu labba usskattifchana bijusti, tad ugguns lehti ir to turwu stahwedamu zeetumneeku- un pilskunga teefas-nammu buhtu aishnehmis. — Lai Deews schehlo un eepreezina tohs apbehdinatus!

W.

Z e t t a - w i h r s.

Zetta-wihrs Egiptes semmê garr Nihl-uppes mallahm staigadams, un turpatt tohs jaukus flaijumus apluhkodams, isdsirde no tahs puffes raudadamu balsi, itt kâ behrna raudafchanu. Apstahjees winsch flaufijahs no kurrenes ta bals nahf, un dohmadams ka kahds zilweks nelaimê

tizzis, gribbeja tam paligâ skreet, kad patlabban jauns warrens wihrs tam pretti nahze, un tam usfauze: „Pagaidi draugs, ta raudubals ko tu effi dsirdejis, ne irr nelaimê tikfufcha zilweka bals, bet ta krahpdama bals, weena, eefsch smiltim us laupijumu gluhnedama Lewijatana (Krokodil); winsch wehl us daschdaschadu wihsi mekle teem garrain eedameem zilwekeem usbrukt, un jaw daschi, kas zaur fcho widdu staigaja, un to balsi ne nopratte, atradde farwu nahwi eefsch ta breefmiga swehra rihtles. Lai mehds behgam nohst no scheijenes; jo winsch warretu muhs wehl fakert!“ — Tas zetta-wihrs greesahs us zittu puffi, pateize tam swescham un gahje farwu zellu ar preezas-pilnu firidi, ka no schahdas breefmas isbehdsis, un pateize arri Deewam, kas winnam ihstenâ laikâ farwu engeli bija atfuhstijis.

Jauku mahzibu winsch no fchi notikkuma smehele. „Tâ kâ tas Lewijatans us zilwekeem gluhn, un teem daschdaschadi mekle usbrukt, tapatt arridsan tas wels, muhsu dwehsetu wissleekais eenaidneeks, mekle muhs us wiss-wiffadu wihsi peewilt, un sawôs naggôs dabuht. Bet ja tas Kungs pee mums irr, tas Israëla stiprums, tad, wadditi no winna stipras rohkas, mehds warram bes behdahm farwu zellu staigagt, un paligs ihstenâ brihdi mums ne kad ne truhks.“

* * *

D r o h f c h i b a.

Tas flawehts karra-leelschung us juhru, ar wahrdu Ruiter, kursch kâ wirfneeks wiffa Allenderu-karra spehka wirf juhras, Allenderu semmi no Spanjeru un Sprantschu pahrwarras atfwabbinaja, bija nabbagu wezzaku dehts. Jaunibâ winsch bija wirwju taistaju ammatu

ismahzijeës. Bet kad ar to wiffu labbi ne weizahs, winsch tappe par fugga puifi. Pamasam tam nu laimejahs augstakâ gohdâ tift; pirms winsch tappe par stuhrmanni, tad par fugga leitnantu, wisspehdigi par fugga waldneeku jeb kapteini. Râ fugga waldineeks winsch weenreis usnehmahs, bohndneekam leelu pulku smalkas dahrgas wadmallas, us Marokkas pilfatu, Aprikas semmes dalkâ, nowest un turpatt to pahrdoht. — Zirgû nonahzis winsch islikke faru prezzi pehz fahrtas, kâ wiffi zitti bohndneeki, preeksch pahrdohschanas. Bet nu gaddijahs Kadim (pilsata sohgin) atnahkt, un tas bija ihtens Turks. Winsch apluhkoja tahs prezzes, un kad winnam weens smuks wadmallas gabbals patikke, winsch prassija ko tas mafajoh? Ruiters prassija astonde smits dahlderus. Tu traks! tif dauts! atbildeja Kadi, tas ne irr wairak wehrtis, kâ trihsdesmits dahlderus. Woi dohfi par scho naudu?

„To es ne warru.“

Es wairak ne mafaju.

„Tad ta prezze paleek manna.“

Bet man to wadmallu waijaga dabuht, un wairak kâ trihsdesmits dahlderus es ne dohdu.

„Ta wadmalla ne irr manna, un man ne flahjahs manna kunga prezzi appaksch winnas wehrtibas, no rohkahm laist.“

Zilweks, woi tu sinni ar ko tu runna?

Sinnu gan, man tas gohds irr ar schi pilfata wirfsohgi runnaht.“

Kapehz tu ne nemm isdewigu laiku wehra tawu mantu wairoht?

„Es paliktu par nabbagu ja wiffi tã sohlitu, kâ tu.“

Nemm scho makku; tur irr trihsdesmits dahlderu, riftigi skaititi.

„Un ja tur septindesmits un dewini buhtu, es winnus ne nemtu; waijaga buht astonde smits dahldereem, un ne weenam grassim masaf.“

Safohdihis funs!

„Luhdsams, ne dusmojeës. Kad tew tif lohiti ta wadmalla patihf, tad nemm to par dahwanu no mannim.“

Râ? ko? par dahwanu! Kam tad wehl preeksch azzumirkfa pehz weena dahldera tu schelojeës?

„Appaksch wehrtibas pahrdoht man naw wehlehts, jo wiffu tirgu zaur tam samaitatu. Bet kad nohtes-laikâ es tew to esmu atschinkojis, to, kâ man schkeet, warreschu atbildeht.“

Man ne waijaga tawas dahwanas; es tikkai gribbu lehti nopirkt.

„Us to es arri esmu gattawas; bet astonde smits dahlderu schihs prezzes lehtaka makfa.“

Stuhrgalwi, woi tu sinni, ka ar wiffu tawu fuggi tu mans effi, tif drihs es tikkai to gribbu?

„Es to sinnu; bet tad wiffa pafaule redschs, ka us tawu wahrdu ne warr palautees, un kattris bohndneeks no tahda pilfata behgs, fur winnu tapehz par wehrgu taifa, ka par smeekla naudu sawas prezzes ne gribb pahrdoht. Bet ja es esmu taws zettunneeks, tad nospreedi, ar ko es few warru ispirktees, ka jaw taggad par to gabdaju, un us to fataisohs.“

Wehl mans wehrgs ne effi; bet ja mans buhfi, tad ne ar kahdu naudu tu sewi ne warrefi ispirktees. — Tizzi, man irr padohma deesgan tahdeem stuhrgalweem firdi atmihkstinah, lihds tee irr manni wehrgi.

Kadis no teefas wakti atfauze, list Ruitereu prohjam west; bet winsch tatschu apdohmajahs, us sawa brahla peerunnaschanu, kas schi wihra drohschibu gohdaja, tam wehl laiku doht us apdohmaschanu; pa tam winsch atstahjahs nohst.

Lee Turki, kas scho bohndneeku mihleja, winnu peerunnaja, tai jel ta Kadi dusmibu ne wairojoh, un winnam to wadmallu par trihsdesmits dahldereem laischoht; bet Ruiters palikke pee tam, ka winsch labbak gribboht mirt, ne kâ prett sawahm apnemtschanahm darriht.

Pehz masa brihtina atnahze Kadi atpakkaf. Woi effi apdohmajees, fristihis zilweks? woi tu man to wadmallu par trihsdesmits dahldereem atdohfi?

„Nemm par dahwanu! — Schihs prezzes tirgus paleek kahds bijis.“

Nu Kadi wairs ne warreja faturretees. Uis-grabhts no apbrihnofchanas schahdas pastahwigas drohschibas, winsch isfauze: „Redseet, zif uestizzigi schis netizzigais sawam Kungam kalpo! Ruiters! Es leeku mannu rohku us tarwahm kruhtim, leez tu arri sawu rohku us mannahm kruhtim. No schi brihscha taws eenaidneeks, arri mans eenaidneeks, un mans draugs, arri taws draugs. Schè tee astondesmits dahlder! Dohd schury to wadmallu, lai no tahs swehtkudrehbi sewim leeku pataisih, par atminneschanu tawas drohschibas un uestizzibas.“ — No schi azzumirkta Ruiters, neween ta Kadi labprahribu, bet arridsjan tahdu weenprahstigu mihlestibu pee wisseem Turkeem baudija, ka tee weenu-mehr wairak no winna prezzes pirke, ne ka no zitta, un ar leelu ilgofchanu us winna atnahlschanu gaidija. Ta tam fugga lahdejumu, ka-tru reisi tik ahtri atpirke, ka winsch daschu bahn diwi reises scho juhreas zeltu nobrauze, tai laikâ, kas jitteem bija waijadsigs pee weenas reises nobraufschanas.

Scho gohda wihru noschahwe 1676tâ gaddâ, juhreas kauschanâ prett Spranzoscheem.

R. Blumberg.

• Mihlestibas spehks.

No no sawa drauga esinu dsirdejis, to tew lassitais, ar winna pascha wahrdeem gribbu is-teift.

Kahdureis no zetta pahrnahkdams, biju ne tahk no sawahm mahjahm; mans zelsch lohzi-jahs itt tuwu garr kalnu, kam wirsgals augsti pahri sneedse tai uppitei kas leija tezzeja. Zelsch lohkahs ahtri garr affu kalna stubri, un us reis eeraudsija, ka wezs firmgalwis ar kahdu laupitaju zihnijahs, kas patlabban tam par galwu sweede, ka wezzais ka mirris pee semmes kritte. Laupitajs manni eeraudsijis gribbeja aisbehgt, bet es jaw biju klah. Un manna rohka bija stipraka ka winna rohka; ne bija gruhri to peewah-reht, es to sagrahbu un noweddu pee wezza, kas wehl ka mirris pee semmes gulleja. „Nu praffi to tu praffiht warri,“ sauzu es, un norahwu

to pee winna semmè. Bailes un drebbeschana to darrija, ka laupitais kahdu azzumirkli ka mehms palikke; pehdigi eekustinaja tahs affinis, kas no ta nosista galwas isfkrehja, to dsirksteliti tahs zilwezigas mihlestibas, kas gan dsikli kahda firds faktinâ nospeesta gulleja. Ta ka ar schehlumu, un nospeestu mihlestibu, winsch us to skattijahs, ko bija nosittis. Kas spehtu to aprakstih, ka tai brihdi manna firds satrihzinajahs! — Tas laupitajs eeraudsija, ka pats sawu tehwu bija nosittis. „Ak! muhscham nedsirdehts darbs!“ winsch isfauze, un lohzi-jahs ka tahrs no breef-migahm sahpehm pahrneints garr semmi, „mans tehws! ne mirsti, tehws! redsi taws dehls, kas taru meeru, un nu taru dsihwibu tew atrahwe, schis taws dehls irr tè, un gaida wehl tik weenu mihligu usfkattischanu, un tad — tad tawus dusmu lahstus!“ —

Ta laupitaja raudadama bals usmohdinaja to wezzu no winna nahwes meega. Uzzis atwehris winsch tahs us sawu dehlu mette, un to pasinne. Itt ka ta beidsama lahste no isfikdama awota, spihdeja drebbedama ta pehdiga af-sara, winna jaw no nahwes laustas azzis. Wissu spehku sanehmis, kehre sawâ kullè: „Mans dehls! winsch fazzija ar lausteem wahrdeem, sneedse tam rohku naudu dohdams, „Fizzi mihlais nemm to! Es tew peedohdu wissu labprah, wairak preeksch tewim darriht ne spehju. Ja tas warr buht — tad beids — grehkus — us — grehkeem — kraut. — — Tu atrahwi — mannim — meeru — un — preeku — atdohd — to — jitteem zilwekeem. — — Wehds — mans — dehls! — un labbojees.“ To fazzijis aisflehds sawas azzis us muhschibu.

(Turpmak beigums.)

Teesas fluddinaschanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserikas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walfs 10. 10. 10., tohp no Tulkumes aprinka teesas, — tad par to mantu ta Dahwida Blumberg, us luhgschanu winna parrabu

beweju, un kad winsch patš isteizis, ka sawus par-
radus ne spehj aismakst, konkurse spreesta, —
wissi un illkuri, kam pee tahs mantas ta peeminnet
Dahwid Blumberga, un wissuwairak pee teem tam
pascham peederrigeem semmes-gabbaleem, prohti:

- 1) ta pee ta leelzetta, kas no Luffumes us Kan-
daru webd, pee Pauseru weischu gannibahm gul-
ledama lauka-gabbala un plawas, un
- 2) teem pee ta pascha leelzetta gullebameem ta no-
sautteem Siwersa dsimteem semmes-gabba-
leem un lauteem;

kahdas taisnas prassichanas buhtu, usaizinati, lihds
19tu August f. g., kas par to weenigu un isflehgsha-
nas-terminu noliktš, woi paschi, woi — fur weh-
lehtš — zaur weetneekem, un fur wajjadfigs ar pa-
ligeem un pehrmindereem, pee Luffumes aprinka tee-
sas peeteiktees, sawas prassichanas usdoht, sawas
parahdischanas-sihmes usrahdiht un taisnu spreedumu
fagaidiht; ar to pamahzichanu, ka wissus tohs, kas
tai noliktš terminu ar sawahm prassichanahm un pee-
rahdischanahm ne buhs labbi peeteikufchees, wehla
wairs ne klausihš un pawissam no schis konkurses-
mantas isflehgš. To buhs wehrä likt! Luffumes
aprinka teesa, tai 19tā Juhni 1841. 2

(L. S.)

Brinden, affesseers.
Sekretehrs Paul

No Wahrbales pagasta teesas tohy wissi tee, kam
kahas taisnas parradu prassichanas pee ta bijuscha
Wahrbales mahjitaja muischas Walteru fainneeka Krist
Walter buhtu, pahy kurra mantu konkurse spreesta,
sheit usaizinati, 2 mehneschu starpā, un wiss
wehla lihdš 20tu August f. g., kas par to weenigu un
isflehgshanas terminu noliktš, ar kaibrahm parah-
dischanahm sheit peeteiktees un teesas spreedumu
fagaidiht. Wahrbales pagasta teesa, tai 20tā Juh-
ni 1841. 3

(Nr. 259.) M. Sommer, preekschsehdetais.
S. Seegrün, pagasta teesas ffrihweris.

* * *

No Duhrumuischas pagasta teesas tohy wissi tee,
kam kahdas taisnas parradu prassichanas pee teem
Duhrumuischas fainneekem: Leepu Kahrl Gulbe, un
Brinku Krischjahn Koschlin buhtu, par kurru man-
tahm, inventariuma truhkuma un parradu dehl, kon-
kurse spreesta — usaizinati, lihds 21mu August f. g.
pee schihs pagasta teesas peeteiktees, jo pehz schi ter-
minu neweens ar sawahm prassichanahm wairs ne
tikš klausihš. Duhrumuischas pagasta teesa, 26tā
Juhni 1841. 3

(Nr. 80.) ††† Peter Rosenfeld, pagasta wezzakais.
Fr. Stobbe, pagasta teesas ffrihweris.

Naudas, labbibas un prezzu tirgus us plazzi. Nihgā, tanni 30tā Juhni 1841.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
I jauns dahlberis . . . . . gelbeja	1	33	I pohds kannepu . . . . . tappe maksahs ar	—	90
I puhrs rudsu . . . . . tappe maksahs ar	1	55	I — linnu labbakas surtes	2	—
I — kweeschu . . . . . — —	3	—	I — — siktakas surtes	1	80
I — meeschu . . . . . — —	1	15	I — tabaka . . . . . — —	—	65
I — meeschu = putrainu	—	80	I — dselseš . . . . . — —	—	75
I — ausu . . . . . — —	—	80	I — sweesta . . . . . — —	2	10
I — kweeschu = miltu	4	—	I muzza filku, preeschu muzza	7	50
I — bihdeletu rudsu = miltu	2	30	I — — wihfchnu muzza	7	75
I — rupju rudsu = miltu	1	60	I — farkanas fahls . . . . . — —	7	—
I — sirnu . . . . . — —	1	60	I — rupjas leddainas fahls	6	—
I — linnu = sehklas . . . . . — —	2	50	I — rupjas baltas fahls	4	40
I — kannepu = sehklas . . . . . — —	1	50	I — smalkas fahls . . . . . — —	4	—
I — kimmenu . . . . . — —	5	—			

B r i h w d r i k k e h t .

No juhrmallas gubernementu augstas waldischanas puffes: Waldischanas-rahts N. Weitler.